

Přezkumné řízení podle správního řádu k opatřením obecné povahy

MARTIN KOPECKÝ

KATEDRA SPRÁVNÍHO PRÁVA A SPRÁVNÍ VĚDY PRÁVNICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE,
KATEDRA SPRÁVNÍHO PRÁVA FAKULTY PRÁVNICKÉ ZÁPADOČESKÉ UNIVERZITY V PLZNI

Review proceedings to Code of Administrative Procedure on measures of a general nature pursuant

Summary: *The essential feature of measures of a general nature as a form of public administration is that in a particular case do not obligatorily regulate legal situations of individually determined persons, but persons defined in a generic manner. If the measure of a general nature is not intended for individually determined group of persons, there is no group of persons with whom it could be dealt while creating a measure as participants in proceedings. Procedure of administrative bodies leading to issuing a measure of a general nature cannot be understood as a proceedings in the process meaning of word because as the fundamental feature of each legal process can be considered that there, next to the body competent to decide authoritatively, are persons to whom relate or may relate the effects of decisions issued, and to whom are given procedural rights and obligations. The article is focused on the specifics of procedure for remedy of illegal measures of a general nature in the review proceedings under the Code of Administrative Procedure, in which the superior administrative body has the competence to cancel the illegal measures of a general nature.*

Review proceedings in relation to measures of a general nature is a supervisory process, but within this process is reviewed other form of administrative activity than a decision (administrative act) – the measure of a general nature, which was not result of an administrative proceedings. In general, the review proceedings, which subject is a measure of a general nature, is proceedings without participants in proceedings, which itself is not an administrative proceeding. A specific case is the review proceedings in relation to measures of a general nature which are issued by the local self-government authorities in connection with the implementation of their constitutional right to local self-government. The article reacts to actual case law of the Supreme Administrative Court, which deals with the procedural rights of municipalities where it is in the review proceedings assessed the compliance of local plans.

The legal regulation on review proceedings in relation to measures of a general nature is very severe, administrative bodies shall in the review proceedings adequately apply the provisions of the Code of Administrative Procedure. The article points out substantial differences of the administrative proceedings, that is conducted with specific persons as participants in proceedings, from procedure of reviewing measures of a general nature in which no specific persons have procedural rights of participants in proceedings.

Key words: *Measures of a general nature, Code of Administrative Procedure, Review proceedings, Participants in proceedings*

Specifika vzniku opatření obecné povahy

Podstatným znakem opatření obecné povahy jako formy činnosti veřejné správy je, že v konkrétní věci závazně upravuje právní poměry nikoli individuálně určeného nebo určitého okruhu osob (adresátů), ale osob vymezených druhově. Ačkoli se zákonná úprava, která obecně opatření obecné povahy upravuje, tedy část šestá správního řádu (zákon č. 500/1994 Sb., správní řád, dále též „spr. ř.“), o pozitivní vymezení, co má být vlastně opatřením obecné po-

vahy, nepokusila, vyplývá z ní alespoň, že jde o úkon odlišný od rozhodnutí, tedy správních aktů, i právních předpisů.¹ Pro srovnání: např. německý správní řád, který byl při zavádění institutu opatření obecné povahy vedle švýcarské úpravy inspirací pro českého zákonodárce, řadí jejich ekvivalent – všeobecná nařízení (*Allgemeinverfügungen*) – mezi druhy správních aktů.

Jak s rozhodnutími, tak i s právními předpisy orgánů veřejné správy mají opatření obecné

¹ Srov. § 171 spr. ř.

povahy (dále též jen „opatření“) některé společné prvky – s rozhodnutími to, že upravují konkrétní, určitou věc. Není-li opatření určeno, stejně jako právní předpis, individuálně určenému nebo určitému okruhu osob (adresátů), neexistuje ani jmenovitě určený či určitelný okruh osob, se kterými by mohlo být jednáno při tvorbě opatření. Postup správních orgánů směřující k vydání opatření proto nelze chápat jako právní proces, řízení v procesním smyslu slova, neboť za základní znak každého právního procesu lze považovat, že v něm vedle subjektu, kterému přísluší autoritativně rozhodovat, jsou osoby, jichž se týkají nebo mohou týkat účinky vydaného rozhodnutí, a kterým jsou dána při tomto postupu procesní práva a povinnosti. Bez těchto osob, ať už se nazývají v závislosti na pozitivní úpravě jako účastníci či strany, nelze hovořit o tom, že by šlo o formální řízení. Vypomohu-li si klasikem československého správního práva Jiřím Hoetzlem, „řízení správní v pravém smyslu se neobjede bez stran“.² Užívá-li proto text správního řádu i pro postup směřující k vydání opatření obecné povahy označení „řízení“,³ nejedná se o správní řízení, které je postupem, jehož účelem je vydání rozhodnutí, tedy správního aktu zakládajícího, měnícího nebo rušícího práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby, případně autoritativně prohlašující v určité věci, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.⁴

Na rozdíl od postupu směřujícího k vydání právního předpisu správy (nařízení či obecné závazných vyhlášek územních samosprávných celků) je však postup tvorby opatření obecné povahy více formalizovaný a mohou do něj aktivně vstupovat osoby, jichž se může zamýšlené opatření týkat. Zákonná úprava v tomto směru stanoví zejména pravidla pro obsah a zveřejňování návrhu opatření, pro případné veřejné projednání návrhu, pro podávání a vyřizování připomínek a námitek k návrhu a pro oznamování a obsah přijatého opatření.⁵ Podle § 174 odst. 1 spr. ř., zařazeného do části šesté zákona o opatřeních obecné povahy, „pro řízení podle této části platí obdobně ustanovení části první a přiměřeně ustanovení části druhé“. Vyjádření, že pro „řízení“, tedy postup směřující ke vzniku opatření obecné povahy, platí ustanovení části první (obecná ustanovení) jen „obdobně“, není asi důvodné, neboť první část zákona platí pro všechny úřední postupy podle správního řádu. Pro „přiměřené“ použití části druhé správního řádu (obecná ustanovení o správním řízení) i na opatření obecné povahy je výrazně limitující, že postup při vydávání opatření není správním řízením s individuálně určenými účastníky.

K pozbytí účinků opatření obecné povahy může dojít:

- uplynutím doby účinnosti opatření,
- pozdějším opatřením, které nahradí předchozí,
- v důsledku přezkumného řízení,
- rozsudkem soudu ve správním soudnictví v řízení o návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, případně nálezem Ústavního soudu v řízení o ústavní stížnosti.

Z hlediska ochrany před vadnými opatřeními je vhodné rozlišovat, zda vydání opatření bylo postupem v samostatné působnosti územního samosprávného celku (dále též jen „ÚSC“) či nikoli. Toto rozlišení má význam pro posouzení, zda vydání opatření obecné povahy bylo projevem subjektivního veřejného práva, a to práva na územní samosprávu, zaručeného i na ústavní úrovni čl. 8 a čl. 100 odst. 1 a souvisejícím čl. 101 odst. 4 Ústavy České republiky, podle něhož stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.

Přezkumné řízení

Ustanovení § 174 odst. 2 věta první spr. ř. výslovně uvádí, že soulad opatření obecné povahy s právními předpisy lze posoudit v přezkumném řízení. A právě na přezkumné řízení ve vztahu k opatřením je tento článek zaměřen. Problematické přezkumné řízení ve vztahu k opatřením se věnoval poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu ve svém závěru č. 85 ze zasedání ze 14. 12. 2009,⁶ literárně pak zejména J. Vedral v článku v časopise *Stavební právo – bulletin*.⁷ K otázkám přezkumného řízení k opatřením obecné povahy se vyslovil nedávný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze 7. 3. 2014, č.j. AOS 1/2013-35, který byl i impulsem pro napsání tohoto článku.

Úprava § 174 odst. 2 spr. ř. pro přezkumné řízení speciálně stanoví pouze, že usnesení o zahájení přezkumného řízení lze vydat do 3 let od účinnosti opatření a že účinky rozhodnutí v přezkumném řízení nastávají ode dne jeho právní moci, jinak je třeba pravidla pro přezkumné řízení posuzovat dle úpravy pro správní řízení.

² HOETZEL, J. *Československé správní právo. Část všeobecná*. Melantrich, Praha, 1934, str. 293.

³ Viz § 174 odst. 1 a § 172 odst. 3 spr. ř.

⁴ Srov. § 9 spr. ř.

⁵ Srov. § 172 a 173 spr.ř.

⁶ Dostupné na www.mvcr.cz.

⁷ Viz VEDRAL, J. Přezkum opatření obecné povahy v přezkumném řízení podle správního řádu (se zaměřením na přezkum opatření obecné povahy vydávaná na základě stavebního zákona). I. část, *Stavební právo – bulletin*, č. 3/2009, str. 33–43; VEDRAL, J. Přezkum opatření obecné povahy v přezkumném řízení podle správního řádu (se zaměřením na přezkum opatření obecné povahy vydávaná na základě stavebního zákona). I. část, *Stavební právo – bulletin*, č. 4/2009, str. 24–42.

Pro posouzení povahy přezkumného řízení ve smyslu § 174 odst. 2 spr. ř., jehož předmětem je opatření obecné povahy, je zásadní otázka, zda toto přezkumné řízení má účastníky či nikoli, a pokud je má, kdo by účastníkem byl.

Podle § 95 odst. 4 spr. ř. jsou účastníky přezkumného řízení účastníci původního řízení, v němž bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, jichž se přezkumné řízení týká, nebo jejich právní nástupci. Pro účastníky řízení je typické, že jsou jimi adresáti veřejné správy, o jejichž právech či povinnostech se v řízení jedná nebo jejichž práva či povinnosti, případně zájmy mohou být určitou intenzitou dotčena.

Výsledek přezkumného řízení se může dotknout nejen práv adresátů opatření, ale někdy též práv tvůrce opatření. To bude právě v případech, kdy vydal opatření orgán ÚSC v samostatné působnosti. Srovnáme-li takovou situaci s případem, kdy vyšší správní orgán přezkoumává rozhodnutí vydané správním orgánem nižším, není správní orgán, který rozhodnutí vydal, účastníkem řízení před vyšším správním orgánem. Ani ÚSC není účastníkem odvolacího řízení či jiného řízení přezkoumávajícího rozhodnutí z důvodu, že ho vydal v samostatné působnosti orgán tohoto ÚSC.

NSS v citovaném rozsudku ze 7. 3. 2014 dospěl k právnímu závěru, že je-li v přezkumném řízení přezkoumáván územní plán vydaný formou opatření obecné povahy v samostatné působnosti obce, dochází zrušením územního plánu, a to i částečným, k zásahu do samostatné působnosti, tedy do ústavně zaručeného práva územního samosprávného celku na územní samosprávu (NSS odkázal na čl. 8, čl. 100 odst. 1 a čl. 101 odst. 3 Ústavy, zmiňovaná v tomto článku již výše). Podle NSS ústavně zaručené právo na samosprávu a přiměřené použití ust. § 94 a násl. spr. ř. odůvodňuje závěr, že obec je účastníkem přezkumného řízení, je-li jeho předmětem opatření obecné povahy vydané v samostatné působnosti obce (v konkrétním případě územní plán). NSS v uvedeném rozsudku uvedl, že některá ustanovení o přezkumném řízení (tedy přezkumném řízení podle hlavy IX části druhé spr. ř.) nejsou na opatření použitelná vůbec (§ 94 odst. 3, § 95 odst. 3 a 4 spr. ř.), jiná jsou vyloučena, resp. modifikovaná, podle ustanovení § 174 odst. 2 spr. ř. (§ 96 odst. 1, § 97 odst. 2 a § 99). Podle NSS tedy není použitelné pro přezkum opatření ustanovení § 95 odst. 4 spr. ř. vymezující okruh účastníků přezkumného řízení podle okruhu účastníků řízení, v němž bylo vydáno přezkoumávané správní rozhodnutí. Názor, že obec či kraj mohou být účastníkem přezkumného řízení, jehož předmětem je opatření vydané v jejich samostatné působnosti, byl v minulosti vysloven literárně např. i J. Vedralem.⁸

Přezkumné řízení podle § 94 an. spr. ř. je dozorčím postupem ve správním řízení, kdy správní orgán z úřední moci přezkoumá soulad pravomocného správního rozhodnutí (za určitých podmínek i předběžně vykonatelného nepravomocného rozhodnutí) s právními předpisy, jehož možným výsledkem je, že správní orgán svým rozhodnutím přezkoumávané rozhodnutí zruší nebo změní, nebo ho zruší kasačně a vrátí věc odvolacímu správnímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně. Přezkumné řízení ve vztahu k opatření je rovněž dozorčím postupem, přezkoumává se při něm ovšem jiná forma činnosti správního orgánu – nikoli rozhodnutí (správní akt), ale opatření obecné povahy (akt smíšené povahy), které nebylo výsledkem správního řízení, ale jiného postupu správního orgánu, v němž nevystupovaly dotčené osoby v procesním postavení účastníků.

K provedení přezkumného řízení je příslušný správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který přezkoumávané rozhodnutí vydal.⁹ Naproti tomu varianta z úpravy přezkumného řízení ve vztahu k rozhodnutím, podle níž může přezkumné řízení provést správní orgán, který přezkoumávané rozhodnutí vydal, jestliže podnět k přezkumnému řízení dal účastník a jsou splněny i další podmínky § 95 odst. 2 spr. ř., se při přezkumném řízení nemůže uplatnit již z toho důvodu, že nejsou žádní účastníci „řízení“ o vydání opatření obecné povahy.

Postup tvorby opatření je oproti správnímu řízení specifický v tom, že nemá účastníky, neboť takové osoby by nebylo možné jmenovitě určit, když opatření je zaměřeno vůči druhově určenému okruhu osob. I postup přezkumu opatření může být sice zákonem formalizovaný, ale typicky nebude veden se jmenovitě určenými osobami v postavení účastníků. Je-li nějaký právem upravený postup činěn bez účastníků (stran), lze ho těžko označovat za řízení (proces), neboť každé právní řízení – proces – vyžaduje dva základní subjekty: rozhodovací orgán a adresáta, označovaného jako účastníka či stranu, nadaného procesními právy a povinnostmi. Lze-li proto přezkoumat dle § 174 odst. 2 spr. ř. soulad opatření s právními předpisy v přezkumném řízení, avšak nebude-li mít takový postup konkrétní účastníky, nebude mít takové přezkumné řízení pojmově podobu správního řízení. Proto také lze instituty upravené ve správním řízení používat, jak plyne i z § 174

⁸ Srov. VEDRAL, J. Přezkum opatření obecné povahy v přezkumném řízení podle správního řádu (se zaměřením na přezkum opatření obecné povahy vydávaná na základě stavebního zákona). I. část, cit. článek, str. 39.

⁹ Použije se ust. § 95 odst. 1 spr. ř.

odst. 1 spr. ř., i na tento postup jen přiměřeně.

Opatření obecné povahy je projevem autoritativní veřejné moci, pro kterou platí požadavky čl. 2 odst. 3 Ústavy, že státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Protože však v důsledku decentralizované veřejné správy může být vydání opatření současně projevem územní samosprávy v rámci zákonem vymezené samostatné působnosti územních samosprávných celků, je třeba při zásahu do vydaného opatření respektovat ústavně zaručené zásady o ochraně subjektivního práva na územní samosprávu před nepřipustnými zásahy státu. NSS v citovaném rozsudku ze 7. 3. 2014 dospěl k závěru, že ústavně zaručené právo na samosprávu a přiměřené použití ust. § 94 a násl. spr. ř. odůvodňuje závěr, že obec – ÚSC – je účastníkem přezkumného řízení, v němž je přezkoumáván územní plán vydaný v samostatné působnosti tohoto územního samosprávného celku. Přesvědčivosti tohoto závěru soudního rozsudku by přispělo, kdyby vyložil, z jakého zákonného ustanovení se tedy účast územního samosprávného celku, který přezkoumávané opatření vydal, v přezkumném řízení dovozuje. To NSS nečinil.

Nelze-li pro přezkumné řízení, jehož předmětem je opatření, využít ustanovení § 95 odst. 4 spr. ř. o okruhu účastníků přezkumného řízení, v němž je přezkoumáváno rozhodnutí vydané v předchozím správním řízení, mohlo by se uvažovat o použití § 27 spr. ř., které obecně vymezuje okruh účastníků správního řízení. Správní řád ani žádný zvláštní zákon o nikom výslovně nestanoví, že by byl účastníkem přezkumného řízení, proto nelze aplikovat ustanovení § 27 odst. 3 spr. ř. o tom, že „účastníky jsou rovněž osoby, v kterých to stanoví zvláštní zákon“. Zbývá tedy uvažovat o § 27 odst. 1 písm. b) a § 27 odst. 2 spr. ř., které vymezují účast tam vymezených dotčených osob, přičemž výraz dotčená osoba je podle § 2 odst. 3 spr. ř. legislativní zkratkou pro „osoby, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká“, tedy adresátů působení veřejné správy. Podle § 27 odst. 1 písm. b) spr. ř. jsou účastníky v řízení z moci úřední „dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají“, podle § 27 odst. 2 „též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech“. Dle mého názoru není ÚSC, jehož orgán vydal v samostatné působnosti opatření, v tomto pojetí „dotčenou osobou“, se kterou by správní řád v § 27 odst. 1 či 2 spr. ř. počítal jako s účastníkem řízení. Měl-li by mít

postavení účastníka přezkumného řízení orgán, který ho vydal, resp. ÚSC, v jehož samostatné působnosti bylo opatření vydáno, měl to zákonodárce výslovně vyjádřit, jinak mu takové postavení ze zákona neplyne.

Vyjdeme-li ovšem z názoru vysloveného NSS, že ÚSC s ohledem na ústavně zaručené právo na samosprávu je účastníkem přezkumného řízení, jehož předmětem je opatření vydané v samostatné působnosti ÚSC, bylo by možné na takovéto přezkumné řízení, jako řízení s účastníkem, nahlížet jako na správní řízení. V tom by byl zřejmě rozdíl od případů těch přezkumných řízení, jejichž předmětem budou jiná opatření obecné povahy.

Obecně lze považovat přezkumné řízení, jehož předmětem je opatření, za postup bez účastníků, na který se sice přiměřeně použije úprava správního řádu o správním řízení, včetně úpravy § 94 a násl. o přezkumném řízení, ale který sám o sobě není správním řízením. Výjimku představuje – dle právního názoru NSS – přezkumné řízení ve vztahu k opatřením, které vydává v rámci samostatné působnosti orgán ÚSC, v němž je z důvodu ústavního práva na územní samosprávu přiznáno postavení účastníka tomuto ÚSC (typicky při přezkumu územního plánu) – v takovém případě by přezkumné řízení naplňovalo atributy správního řízení.

Usnesení o zahájení přezkumného řízení ve vztahu k opatření obecné povahy lze podle § 174 odst. 2 spr. ř. vydat do 3 let od účinnosti opatření. Zákon nestanoví, jak má k tomuto vydání usnesení dojít. Způsoby vydávání usnesení jako typu rozhodnutí vyplývají z § 71 odst. 2 spr. ř. Přezkumné řízení k opatření je jiným postupem než postup tvorby opatření podle ustanovení § 172 a 173 spr. ř., která stanoví doručování návrhu opatření a přijatého opatření formou veřejné vyhlášky. I zveřejnění usnesení o zahájení přezkumného řízení by bylo logické formou veřejné vyhlášky, v případě existence účastníka přezkumného řízení – územního samosprávného celku – rovněž úkonem směřujícím k doručení písemného vyhotovení usnesení tomuto účastníkovi (§ 71 odst. 2 písm. a) spr. ř. Zákonodárce však opomněl způsob vydání usnesení o zahájení přezkumného řízení stanovit, když doručení veřejnou vyhláškou by dle § 25 odst. 1 spr. ř. mělo být v takovém případě výslovně zákonem stanoveno. Stejným způsobem je třeba přistupovat i k otázce způsobu

¹⁰ Srov. též VEDRAL, J. Přezkum opatření obecné povahy v přezkumném řízení podle správního řádu (se zaměřením na přezkum opatření obecné povahy vydávaná na základě stavebního zákona). I. část, cit. článek, str. 40 a Závěr č. 85 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 12. 2009 (dostupný na www.mvcr.cz).

bu vydání samotného rozhodnutí v přezkumném řízení.

Mezeru v zákoně, že není upraven způsob zveřejnění usnesení o zahájení přezkumného řízení a rozhodnutí v přezkumném řízení, nemá-li přezkumné řízení účastníky, lze řešit *analogicky* s úpravou postupu vydávání opatření obecné povahy (§ 172 odst. 1 a § 172 odst. 1 spr. ř.) a zveřejňovat je na úřední desce,¹⁰ ovšem na úřední desce správního orgánu, který provádí přezkumné řízení. Případná povinnost zveřejňovat zahájení přezkumného řízení a rozhodnutí v přezkumném řízení i na úřední desce správního orgánu, který přezkoumávané opatření vydal, i na úředních deskách obecních úřadů v obcích, jejichž správních obvodů se opatření týká, jak je tomu v § 172 odst. 1 a § 173 odst. 1 spr. ř., však zákonem založena není, což lze ve vztahu k informovanosti adresátů opatření považovat za problém.

Část správního řádu o opatření obecné povahy výslovně neupravuje, jak lze v přezkumném řízení rozhodnout. I přezkumné řízení, jehož předmětem je opatření, může být *zastaveno*, a to při použití § 97 odst. 1 spr. ř. z důvodu, že se zjistí, že nebyl porušen právní předpis (opatření není v rozporu s právním předpisem a ani nedošlo při postupu tvorby opatření k takové formální vadě, ke které by bylo třeba přihlížet),¹¹ či § 94 odst. 4 spr. ř. z důvodu zjevného nepoměru mezi újmou, která by vznikla adresátům opatření jeho zrušením, oproti újmě, která vznikla opatřením, byť vydaným v rozporu s právním předpisem, nějaké osobě nebo veřejnému zájmu. Obecná úprava přezkumného řízení umožňuje, aby správní orgán, který provádí přezkumné řízení, přezkoumávané rozhodnutí zrušil nebo změnil, popř. zrušil a věc vrátil správnímu orgánu odvolacímu nebo prvního stupně (§ 97 odst. 3 spr. ř.). Tato úprava bude moci být využitelná pro rozhodnutí v přezkumném řízení ve vztahu k opatřením opět jen přiměřeně, protože bude možné přezkoumávané opatření nebo jeho část pro rozpor s právními předpisy zrušit, nikoli však změnit. Změna opatření by totiž byla svou povahou novým opatřením, přijatým ovšem nikoli zákonem předepsaným způsobem.

Ustanovení § 174 odst. 2 posl. věta spr. ř. uvádí, že „účinky rozhodnutí v přezkumném řízení nastávají ode dne jeho právní moci“. Překlenujeme-li se přes spornou otázku, zda lze pojmově u úkonu správního orgánu, který je vydáván postupem bez účastníků, uvažovat o právní moci a zda není lepší vycházet z obecnější vlastnosti – účinnosti, nastal by takový okamžik jeho zveřejněním. Až na výjimku možnosti ÚSC odvolat se proti rozhodnutí v přezkumném řízení, kterou připustil citovaný rozsudek NSS, nastá-

ne okamžik, kdy rozhodnutí v přezkumném řízení bude mít účinky, zřejmě jeho zveřejněním.

Možným účinkem rozhodnutí v přezkumném řízení o zrušení opatření nebo jeho části může být obnovení předchozího opatření, které bylo nyní rušeným rozhodnutím zrušeno – např. vrácení stavu dle předchozího územního plánu. S tím souvisí i otázka možností soudní ochrany v případě rozhodnutí v přezkumném řízení. Do úvahy přichází:

- žaloba podle § 65 odst. 1 soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s. ř. s.“) osoby, které zasáhlo rozhodnutí v přezkumném řízení do subjektivních veřejných práv zrušením účinného opatření nebo jeho části, proti rozhodnutí v přezkumném řízení, kterým bylo zasaženo do opatření;
- žaloba případného účastníka přezkumného řízení dle § 65 odst. 1 či 2 s. ř. s., vyjdeme-li z možnosti ÚSC, jehož orgán vydal v samostatné působnosti opatření, být účastníkem přezkumného řízení ve vztahu k takovému opatření, z důvodu ochrany práva na územní samosprávu;
- návrh podle § 101a s. ř. s. na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, které existuje po rozhodnutí v přezkumném řízení o zrušení přezkoumávaného opatření.

Závěrem

Vydávání opatření obecné povahy je významnou součástí činnosti řady správních orgánů, když složitost regulované tematiky často vede i k tomu, že vydaná opatření mohou odporovat právní úpravě. Lze považovat za správné, že ochrana před nezákonnými opatřeními není svěřena jen soudům, ale že i sama správa může v rámci dozoru zasahovat vůči případům těch opatření, která odporují právním předpisům, a rušit je nebo rušit jejich oddělitelné části. Právní úprava přezkumného řízení ve vztahu k opatřením, již je věnován jeden odstavec správního řádu o třech krátkých větách, je však zdrojem mnoha nejasností, jak má takový postup správně probíhat. Být se na přezkumné řízení ve vztahu k opatřením použije přiměřeně obecná úprava správního řádu o správním řízení, jejíž součástí je i úprava přezkumného řízení ve vztahu k rozhodnutím, ukazuje se, že přezkoumávání správních rozhodnutí, které byly výsledkem správního řízení vedeného se jmenovitě určenými účastníky, je z povahy výrazně odlišné od postupu, kdy se má přezkoumávat

¹¹ Srov. § 89 odst. 2 spr. ř. o vadách řízení.